

Sektorowy Program Operacyjny Rozwój Zasobów Ludzkich 2004-2006

Administrator Data publikacji: 11.01.2016

SEKTOROWY PROGRAM OPERACYJNY ROZWÓJ ZASOBÓW LUDZKICH 2004 - 2006

Realizując cele Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwój Zasobów Ludzkich, opracowanego na podstawie Narodowego Planu Rozwoju na lata 2004-2006 Powiatowy Urząd Pracy w Sandomierzu jako instytucja powołana do ograniczenia poziomu bezrobocia na lokalnym rynku pracy opracował i zrealizował w ramach Priorytetu 1 „Aktywna polityka rynku pracy oraz integracja zawodowa i społeczna” sześć projektów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej tj. Europejskiego Funduszu Społecznego w nawiązaniu do Działań:

- 1.2 „Perspektywy dla młodzieży”
- 1.3 „Przeciwdziałanie i zwalczanie długotrwałego bezrobocia”

Charakterystyka Działań SPO RZL realizowanych przez PUP Sandomierz

Działanie 1.2 „Perspektywy dla młodzieży” miało na celu udzielenie możliwie pełnego wsparcia poprzez działania wspierające oraz promujące zatrudnianie oraz samozatrudnienie młodzieży, w tym absolwentów wszystkich typów szkół tak, aby nie stawali się bezrobotnymi. Ponadto wskazano, iż wszystkim młodym osobom będą oferowane aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu przed upływem sześciu miesięcy od dnia rejestracji w urzędach pracy, zgodnie z wytycznymi polityki zatrudnienia Rady Unii Europejskiej. Wyodrębnienie młodzieży poniżej 25 roku życia jako grupy bezrobotnych wymagającej szczególnej uwagi uzasadnione było sytuacją demograficzną kraju, problemami młodzieży na rynku pracy oraz dużą dynamiką zmian w strukturze gospodarki.

Realizacja Działania 1.2 miała zwiększyć szanse młodzieży na uzyskanie zatrudnienia poprzez naukę profesjonalnego poruszania po rynku pracy, zdobycie praktycznych umiejętności w wyuczonym zawodzie, szkolenia lub pomocy w podjęciu samozatrudnienia, innymi słowy poprzez kompleksową aktywizację zawodową. Zarządzanie Działaniem 1.2 powierzono Ministrowi Gospodarki i Pracy oraz Departamentowi Zarządzania EFS w MGiP. Wdrażane było ono w dwóch schematach przez 16 wojewódzkich urzędów pracy (WUP), co obrazuje Rysunek 1.

Rysunek 1. Schemat Działania 1.2 Priorytet 1 SPO RZL.

Ocena ex ante Działania wskazywała na ważny aspekt związany z kontynuacją rządowego programu aktywizacji zawodowej młodzieży „Pierwsza Praca”, wydatnie wzmacniając nakłady finansowe na jego realizację, a także włączenie nowych elementów w postaci możliwości zatrudniania młodzieży w trzecim sektorze, np: w formie wolontariatu.

Działanie 1.3 „Przeciwdziałanie i zwalczanie długotrwałego bezrobocia” za cel stawiało ograniczenie długotrwałego bezrobocia i jego przyczyn poprzez wsparcie dla osób bezrobotnych i długotrwale bezrobotnych w zakresie reintegracji zawodowej, tak aby nie wypadały z rynku pracy oraz wsparcie dla otoczenia społecznego tych osób. Dodatkowo wskazano na oferowanie osobom bezrobotnym powyżej 25 roku życia z wyłączeniem absolwentów, aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu do 12 miesięcy od rejestracji w urzędzie pracy.

Zarządzanie Działaniem 1.3 powierzono Ministrowi Gospodarki i Pracy za pośrednictwem Departamentu Zarządzania EFS. Wdrażaniem w dwóch schematach obarczono 16 wojewódzkich urzędów pracy (WUP), co obrazuje Rysunek 2.

Rysunek 2. Schemat Działania 1.3 Priorytet 1 SPO RZL.

Ocena ex ante Działania 1.3 wskazywała na przejrzystą koncentrację rodzajów projektów pomiędzy schematami oraz możliwość zastosowania finansowania działań towarzyszących.

Projekty realizowane przez PUP Sandomierz w ramach Działania 1.2 Priorytetu 1 SPO RZL

Opis projektów

Celem Działania 1.2 „Perspektywy dla młodzieży” było możliwie pełne wsparcie przedsięwzięć promujących zatrudnienie i samozatrudnienie młodzieży, w tym absolwentów wszystkich typów szkół, tak aby nie stawali się i nie pozostawiali bezrobotnymi. Działanie adresowane było do młodzieży poniżej 25 roku życia, ponieważ właśnie osobom w wieku 18-25 lat bardzo trudno zaistnieć na lokalnym rynku pracy. Przyczyną tego stanu rzeczy jest brak odpowiedniej ilości wolnych miejsc pracy, ale także brak umiejętności skutecznego poszukiwania pracy oraz brak doświadczenia zawodowego.

Z wieloletniego doświadczenia urzędu wynika, że młodzież jest dyskryminowana przez lokalne środowisko pracodawców z uwagi na niedostateczne przygotowanie praktyczne. Z powodu braku zatrudnienia nie mają oni szans zdobyć doświadczenia zawodowego, a brak tego doświadczenia powoduje, że jeszcze szybciej tracą zdolność do zatrudnienia, nie zdobywają bowiem cech, które uczyniłyby ich atrakcyjnymi dla pracodawców. Powoduje to naturalny stan depresji i zniechęcenia i jest bardzo niepokojącym zjawiskiem obserwowanym na rynku pracy oraz stanowi poważny problem społeczny do rozwiązania. Próba rozwiązania tego problemu były programy i projekty wsparcia oraz kompleksowej aktywizacji młodzieży w celu poprawy sytuacji młodych ludzi na rynku pracy.

W dniu 13 maja 2004 roku pomiędzy Samorządem Województwa Świętokrzyskiego a Samorządem Powiatowym w Sandomierzu zostało podpisane „Porozumienie w sprawie wspólnej realizacji projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego”. W myśl Porozumienia Powiatowy Urząd Pracy w Sandomierzu w ramach Działania 1.2 SPO RZL opracował i zrealizował 3 projekty co ilustruje poniżej zamieszczony rysunek.

Wszystkie projekty adresowane były do młodzieży poniżej 25 roku życia, bezrobotnej przez okres do 24 miesięcy oraz absolwentów wszystkich typów szkół zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sandomierzu. Projekty w swoim założeniu uwzględniały równość w dostępie do niego mieszkańców z terenów wiejskich i miejskich naszego powiatu oraz kobiet i mężczyzn. Miały na celu wzmocnienie możliwości zdobycia praktycznych umiejętności zawodowych i jednocześnie kompetencji w zakresie technologii informatycznych oraz pomoc przy absorpcji przez rynek pracy wyżu demograficznego w celu uniknięcia ryzyka wykluczenia społecznego na samym początku kariery zawodowej.

W ramach realizowanych projektów zastosowano następujące formy wsparcia zgodne z ustawą:

- pośrednictwo pracy – udzielanie pomocy bezrobotnym i poszukującym pracy w uzyskaniu odpowiedniego zatrudnienia oraz pracodawcom w pozyskaniu pracowników o poszukiwanych kwalifikacjach zawodowych;

- poradnictwo zawodowe – polega na udzielaniu bezrobotnym i poszukującym pracy pomocy w wyborze odpowiedniego zawodu i miejsca zatrudnienia oraz pracodawcom w doborze kandydatów do pracy na stanowiska wymagające szczególnych predyspozycji psychofizycznych;
- staż – nabywanie przez bezrobotnego umiejętności praktycznych do wykonywania pracy przez wykonywanie zadań w miejscu pracy bez nawiązywania stosunku pracy z pracodawcą;
- przygotowanie zawodowe w miejscu pracy – zdobywanie nowych kwalifikacji lub umiejętności zawodowych poprzez praktyczne wykonywanie zadań zawodowych na stanowisku pracy według ustalonego programu uzgodnionego pomiędzy starostą, pracodawcą i bezrobotnym;
- prace interwencyjne – zatrudnienie bezrobotnego przez pracodawcę, które nastąpiło w wyniku umowy zawartej ze starostą i ma na celu wsparcie osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy;
- szkolenia – pozaszkolne zajęcia edukacyjne mające na celu uzyskanie lub uzupełnienie umiejętności i kwalifikacji zawodowych oraz ogólnych, w tym umiejętności poszukiwania zatrudnienia;
- jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej- w wysokości określonej w umowie, nieprzekraczającej 500% przeciętnego wynagrodzenia.

Budżet projektów

W trakcie realizacji projektów dla Działania 1.2 SPO RZL „Perspektywy dla młodzieży” w latach 2004 - 2006 Powiatowy Urząd Pracy w Sandomierzu wydatkował łącznie 3 688 017,00 PLN, z czego w ramach poszczególnych projektów:

Młody Europejczyk 469 479,00 PLN

Promyk 996 680,00 PLN

Pierwszy Krok 2 221 858,00 PLN

Wszystkie wydatki projektów można podzielić na wydatki dotyczące beneficjentów ostatecznych, czyli te, które są bezpośrednio wypłacane beneficjentom projektów oraz inne, jak koszty usług szkoleniowych lub przeprowadzenia audytu projektu.

Szczegółowe dane dotyczące wydatków w projektach w rozbiciu na poszczególne kategorie wsparcia przedstawia Tabela 1. Analizując dane zawarte w tabeli łatwo zauważyć, że w miarę upływu lat i kolejnych projektów ich budżet znacząco rośnie. Doświadczenie zdobyte w dziedzinie programowania i obsługi projektów oraz rosnące zapotrzebowanie bezrobotnych, pracodawców i samorządów lokalnych na oferowane formy wsparcia pozwoliło nam aplikować o coraz wyższe środki na realizację następnych projektów.

Tabela 1. Wydatki projektów dla Działania 1.2.

Kategorie wydatków	Młody Europejczyk 2004r.	Promyk 2005r.	Pierwszy Krok 2006/2007	Razem 2004-2007
1	2	3	4	5

Koszty całkowite	469.479,00	996.680,00	2.221.858,00	3.688.017,00
Wydatki B.O.	469.479,00	904.436,00	2.199.391,00	3.573.306,00
Stypendia (staże)	349.294,00	636.032,00	1.414.537,00	2.399.863,00
Badania lekarskie (staże)	3.000,00	4.200,00	4.675,00	11.875,00
Dojazdy na staż	24.000,00	60.750,00	29.742,00	114.492,00
Stypendia (przygotowanie zawodowe)	0,00	67.305,00	184.339,00	251.644,00
Badania lekarskie (przygotowanie zawodowe)	0,00	400,00	550,00	950,00
Dojazdy na przygotowanie zawodowe	0,00	3.750,00	3.050,00	6.800,00
Dotacje/jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej	0,00	60.000,00	258.780,00	318.780,00
Stypendia szkoleniowe	0,00	21.001,00	8.794,00	29.795,00
Dojazdy na szkolenia	0,00	5.400,00	1.898,00	7.298,00
Badania lekarskie (szkolenia)	0,00	1.000,00	125,00	1.125,00
Refundacja wynagrodzeń/ subsydiowanie zatrudnienie	71.436,00	26.598,00	167.861,00	265.895,00
Wkład przedsiębiorców w subsydiowanie zatrudnienia	21.749,00	18.000,00	125.040,00	164.789,00
Inne wydatki	0,00	92.224,00	22.467,00	114.711,00
Koszt usług szkoleniowych	0,00	82.566,00	18.163,00	100.729,00
Koszt audytu	0,00	9.678,00	4.000,00	13.678,00

Z przedstawionych w tabeli danych wynika, że największą pozycję w budżecie wydatków wszystkich projektów stanowiły stypendia wypłacane beneficjentom odbywającym staże zawodowe. Znaczne nakłady poniesiono również na refundację wynagrodzeń w ramach subsydiowanego zatrudnienia (prace interwencyjne). Wsparcie to pomogło pracodawcom małych i średnich firm z terenu powiatu sandomierskiego stworzyć i utrzymać nowe miejsca pracy, a bezrobotnym uzyskać pierwsze doświadczenie zawodowe. Trzecią pozycję w budżecie stanowiły bezzwrotne dotacje udzielane osobom bezrobotnym, które zdecydowały się rozpocząć własną działalność gospodarczą i w ten sposób stworzyły sobie miejsce pracy.

Budżet projektów określa wysokość wydatków ponoszonych w trakcie realizacji oraz źródło finansowania tych wydatków. Zgodnie z zawartymi umowami z Instytucją Wdrażającą (dla projektów realizowanych przez PUP Sandomierz jest nią WUP Kielce) wszystkie projekty realizowane dotychczas przez PUP w Sandomierzu były współfinansowane z funduszy Unii Europejskiej poprzez Europejski Fundusz Społeczny. Pakiet finansowania projektów przedstawia poniżej zamieszczony rysunek:

Osiągnięte efekty

Projekty realizowane przez PUP w Sandomierzu w latach 2004-2007 w ramach Działania 1.2 spotkały się z dużym zainteresowaniem osób bezrobotnych, uczestniczyło w nich łącznie 957 osób. W tabeli poniżej przedstawiono liczbę beneficjentów uczestniczących w poszczególnych projektach z podziałem na udział kobiet i mężczyzn.

Projekty Działanie 1.2 – liczba uczestników.

Nazwa Projektu	Rok	Razem	Kobiety	Mężczyźni
Młody Europejczyk	2004	147	87	60
Promyk	2005	307	170	137
Pierwszy Krok	2006/2007	503	318	185
Razem		957	575	382

W ramach działań aktywizacyjnych podjętych we wszystkich projektach udało się objąć:

- poradnictwem zawodowym 957 osób

- pośrednictwem pracy 957 osób

- stażami zawodowymi	691 osób
- przygotowaniem zawodowym	73 osoby
- szkoleniami zawodowymi	99 osób
- pracami interwencyjnymi	77 osób
- dotacjami na rozpoczęcie działalności gospodarczej	27 osób

Zgodnie z założeniami zawartymi w projektach poradnictwem i doradztwem zawodowym objęto wszystkich uczestników projektów. Bardzo popularną formą aktywizacji cieszącą się dużym zainteresowaniem były staże, dające młodym ludziom szansę na zdobycie udokumentowanej praktyki zawodowej i przełamanie barier stojących przed większością osób kończących szkołę. Stosunkowo niewielkim zainteresowaniem spośród realizowanych form wsparcia cieszyło się przygotowanie zawodowe, wynikało to prawdopodobnie z faktu, iż było to nowe narzędzie, jeszcze mało spopularyzowane wśród pracodawców i bezrobotnych. Do jednej z bardziej skutecznych i preferowanych form aktywizacji należały szkolenia. Kierowano je głównie do osób bez zawodu oraz osób, których kwalifikacje i umiejętności były niedostosowane do potrzeb rynku pracy.

Projekty realizowane w ramach Działania 1.3 Priorytetu 1 SPO RZL

Opis projektów

Równolegle z realizacją projektów Działania 1.2 „Perspektywy dla młodzieży” Powiatowy Urząd Pracy w Sandomierzu realizował projekty dla Działania 1.3 „Przeciwdziałanie i zwalczanie długotrwałego bezrobocia”. Celem Działania 1.3 było ograniczenie zjawiska długotrwałego bezrobocia poprzez wsparcie osób bezrobotnych i długotrwale bezrobotnych w zakresie reintegracji zawodowej oraz wsparcie otoczenia społecznego tych osób. Działanie adresowane było w szczególności do osób powyżej 25 roku życia, bezrobotnych przez okres do 24 miesięcy, z wyłączeniem absolwentów szkół.

W ramach Działania 1.3 Powiatowy Urząd Pracy w Sandomierzu zrealizował trzy projekty:

1. „Powrót do pracy” realizowany od maja 2004 roku do grudnia 2004 roku.
2. „Lepsze jutro” realizowany od 1 kwietnia 2005 roku do 31 grudnia 2005 roku.
3. „Nowa Perspektywa” realizowany od 1 stycznia 2006 do 31 grudnia 2007 roku.

Wszystkie projekty adresowane były do osób powyżej 25 roku życia, bezrobotnych przez okres do 12 miesięcy oraz osób powyżej 25 roku życia długotrwale bezrobotnych, pozostających w rejestrze pup łącznie przez 12 miesięcy w okresie ostatnich 24 miesięcy z terenu powiatu sandomierskiego. Osoby te są grupą, która jest realnie zagrożona wykluczeniem społecznym. Osoby długotrwale bezrobotne stopniowo tracą swoje umiejętności i nawyki zawodowe, tracą chęć do pracy oraz motywację do jej poszukiwania. Bez pomocy i wsparcia bezrobotni ci mają małe szanse na znalezienie zatrudnienia. Znaczna część osób zarejestrowanych jako bezrobotne, zwłaszcza te pozostające bez pracy powyżej 12 miesięcy, nie posiada kwalifikacji odpowiadających potrzebom rynku pracy.

Celem projektów było wzbudzenie i podtrzymanie aktywności u bezrobotnych poprzez zmianę biernej postawy tych osób oraz wspieranie ich wysiłków w powrocie na rynek pracy. Dobór poszczególnych

form wsparcia realizowanych w projektach miał na celu kompleksową aktywizację osób bezrobotnych. Porady zawodowe pozwoliły na rozpoznanie problemów zawodowych beneficjentów oraz dobór odpowiednich form aktywizacji. Konsekwencją tych działań było ponowne wejście osób długotrwale bezrobotnych na rynek pracy.

Podobnie jak w projektach dla Działania 1.2 zastosowano następujące formy wsparcia:

- poradnictwo zawodowe
- pośrednictwo pracy
- przygotowanie zawodowe
- szkolenia zawodowe
- dotacje na podjęcie działalności gospodarczej
- zatrudnienie subsydiowane (prace interwencyjne)

Opis oddziaływania poszczególnych form na sytuację bezrobotnych przedstawiono w poprzedniej części opracowania dotyczącej projektów Działania 1.2.

Budżet projektów

W trakcie realizacji projektów dla Działania 1.3 SPO RZL w latach 2004-2006 Powiatowy Urząd Pracy w Sandomierzu wydatkował łącznie: 2 490 926,00 PLN, z czego w ramach poszczególnych projektów:

Powrót do pracy 264 330,00 PLN

Lepsze jutro 812 176,00 PLN

Nowa perspektywa 1 414 420,00 PLN

Tabela 2. Wydatki Projektów dla Działania 1.3

Kategorie wydatków	Powrót do pracy 2004r.	Lepsze jutro 2005r.	Nowa perspektywa 2006r.	Razem 2004-2006
1	2	3	4	5
Koszty całkowite	264.330,00	812.176,00	1.414.420,00	2.490.926,00
Wydatki B.O.	252.330,00	749.017,00	1.294.055,00	2.295.402,00
Stypendia (przygotowanie zawodowe)	0,00	94.893,00	235.277,00	330.170,00

Badania lekarskie (przygotowanie zawodowe)	0,00	600,00	925,00	1.525,00
Dojazdy na przygotowanie zawodowe.	0,00	3.000,00	3.845,00	6.845,00
Dotacje	0,00	181.300,00	626.800,00	808.100,00
Dodatki szkoleniowe	1.500,00	6.177,00	15.450,00	23.127,00
Dojazdy na szkolenia	1.500,00	3.800,00	4.637,00	9.937,00
Badania lekarskie (szkolenia)	0,00	347,00	0,00	347,00
Refundacja wynagrodzeń	237.190,00	120.000,00	100.857,00	458.047,00
Wkład pracodawców prywatnych	12.140,00	81.000,00	78.300,00	171.440,00
Refundacja wynagrodzeń w JST	0,00	158.900,00	146.689,00	305.589,00
Wkład własny JST	0,00	99.000,00	81.275,00	180.275,00
Inne wydatki	12.000,00	63.159,00	120.365,00	195.524,00
Koszt usługi szkoleniowej	12.000,00	56.000,00	117.365,00	185.365,00
Koszt audytu	0,00	7.159,00	3.000,00	10.159,00

Z przedstawionych w tabeli danych wynika, że największą pozycję w wydatkach stanowiły dotacje na podjęcie działalności gospodarczej. Była to nowa forma wsparcia stosowana w projektach dopiero od 2005 roku, rozwiązująca problem braku środków finansowych na rozpoczęcie działalności gospodarczej na własny rachunek. Następną pozycję stanowiło subsydiowanie zatrudnienia (prace interwencyjne) pracodawcom prywatnym i jednostkom samorządu terytorialnego zatrudniającym osoby bezrobotne. W tej formie zatrudnienia urząd pracy częściowo refunduje pracodawcy koszty zatrudnienia skierowanej

osoby bezrobotnej przez określony w umowie czas. W przeciwieństwie do projektów Działania 1.2 dużą popularnością cieszyło się przygotowanie zawodowe, które nie wiąże się z nawiązaniem stosunku pracy z pracodawcą ale daje szansę na zatrudnienie po uzyskaniu nowych umiejętności nabytych właśnie podczas przygotowania zawodowego.

Podobnie jak w przypadku projektów dla Działania 1.2 źródłem finansowania projektów dla Działania 1.3 jest w znacznym stopniu Europejski Fundusz Społeczny. Zapewniał on około 72,6% środków potrzebnych na realizację wszystkich projektów, pozostałe 27,4% stanowił krajowy wkład publiczny złożony ze środków Funduszu Pracy, wkładu pracodawców prywatnych oraz jednostek samorządu lokalnego.

Osiągnięte efekty

Projekty realizowane przez PUP w Sandomierzu w latach 2004-2007 w ramach Działania 1.3 podobnie jak te realizowane w ramach Działania 1.2 cieszyły się dużym zainteresowaniem osób bezrobotnych, uczestniczyło w nich łącznie 616 osób. W tabeli poniżej przedstawiono liczbę beneficjentów uczestniczących w poszczególnych projektach z podziałem na udział kobiet i mężczyzn.

Projekty Działanie 1.3 - liczba uczestników.

Nazwa Projektu	Rok	Razem	Kobiety	Mężczyźni
Powrót do pracy	2004	106	48	58
Lepsze jutro	2005	175	68	107
Nowa perspektywa	2006 /2007	335	154	181
Razem		616	270	346

W ramach działań podjętych we wszystkich projektach udało się objąć:

- poradnictwem zawodowym 616 osób
- pośrednictwem pracy 616 osób
- przygotowaniem zawodowym 95 osób
- szkoleniami zawodowymi 207 osób
- pracami interwencyjnymi 279 osób

- dotacjami na rozpoczęcie działalności gospodarczej 95 osób

Zgodnie z założeniami zawartymi w projektach poradnictwem i doradztwem zawodowym objęto wszystkich uczestników projektów. Bardzo popularną formą zarówno wśród pracodawców jak i bezrobotnych były prace interwencyjne organizowane u pracodawców prywatnych w małych i średnich firmach jak i u pracodawców z jednostek samorządu terytorialnego z terenu sąsiednich gmin powiatu sandomierskiego. Bardzo dużym zainteresowaniem cieszyły się również szkolenia zawodowe, które stanowią metodę uzupełniania lub podwyższania kwalifikacji zawodowych, dostosowując je do potrzeb rynku pracy. Dużo większym powodzeniem niż w projektach dla Działania 1.2 cieszyły się dotacje na podjęcie działalności gospodarczej.